

Lp Taavi Rõivas
Sotsiaalminister
info@sm.ee

Meie: 17.04.2013 nr 1-5/12-605

Lastesaadetes audiovisuaalsete äriteadete edastamise tegevusjuhend

Riigikogu kultuurikomisjoni menetluses on Vabariigi Valitsuse algatatud meediateenuste ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu 336 SE.

Eelnõus muudetakse meediateenuste seaduse §-i 27, mis reguleerib audiovisuaalsete äriteadete esitamist lastesaadetes.

Meediateenuste seaduse § 27 lõike 1 kohaselt võivad meediateenuse valdkonnas tegutsevad isikud eneseregulatsiooni korras kehtestada tegevusjuhendi lastesaadetes või nende ajal edastatavate ebasobivate audiovisuaalsete äriteadete kohta, kus tutvustatakse toite ja jookke, mis sisaldavad toitaineid ja toitainelise või füsioloogilise mõjuga aineid, eelkõige rasvu, transrasvhappeid, soola, naatriumi ja suhkrut, mille liigne tarbimine toidus ei ole lastele sobiv. Sama paragrahvi lõike 2 kohaselt juhul, kui sellist tegevusjuhendit eneseregulatsiooni korras kehtestatud ei ole, kehtestab selle kultuuriminister määrusega.

Viidatud paragrahv põhineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2010/13/EL, 10. märts 2010 audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi artikkel 9 punktil 2. Audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv soodustab teatud küsimuste lahendamist kaas- või enesereguleerimise korras, pidades siiski vajalikuks riigi sekkumise võimalust juhul, kui kaasreguleerimisega ei saavutata soovitavaid eesmärke.

Eelnõu 336 SE peamiseks sisuks on sõltumatu meediaregulaatori pädevuse loomine Tehnilise Järelevalve Ametile, mistõttu antakse eelnõuga nimetatud tegevusjuhendi käskkirjaga kehtestamise ülesanne Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektorile. Kuna Vabariigi Valitsuse seaduse § 74 lõike 1 kohaselt on ameti peadirektoril õigus anda käskkirju teenistusalastes küsimustes, milleks viidatud väljapoole suunatud üldkohustuslik tegevusjuhend ei ole, tuleb eelnõu muuta ning sätestada volitusnormis sobiva pädevusega määrusandlik isik.

Lisaks tuleb täpsustada, et hetkel on Eesti Ringhäälingute Liidu liikmed sellise tegevusjuhendi kehtestanud (lisatud). Volitusnorm on vajalik juhaks, kui tekib olukord, et tegevusjuhend taas puudub. Komisjon soovib volitusnormi täpsustada, et määrus tuleks kehtestada ka juhul, kui mõni meediateenuste osutaja loobub tegevusjuhendiga liitumast või kui kehtestatud tegevusjuhend ei täida oma eesmärki – ei reguleeri piisavalt ebasobivate äriteadete edastamist lastesaadetes.

Kultuurikomisjon arutas oma 16. aprilli istungil eelnõu teiseks lugemiseks ettevalmistatud muudatusettepanekuid ning asus seisukohale, et vastav pädevus vajadusel asjakohane määrus kehtestada on sotsiaalministril. Kultuurikomisjon kaalus ka võimalust anda volitusnorm majandus- ja kommunikatsiooniministrile, kui reklaamivaldkonna eest vastutavale ministrile, kuid leidis siiski, et tegevusjuhendi küsimustes on sisuline pädevus sotsiaalministril.

Eelnõu § 1 p 11 tekst:

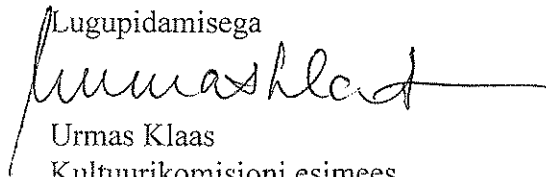
„(2) Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektor kehtestab käskkirjaga käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevusjuhendi, kui meediateenuse valdkonnas tegutsevad isikud ei ole seda eneseregulatsiooni korras kehtestanud.“

Kavandatav muudatusettepanek:

“(2) Sotsiaalminister kehtestab kuue kuu jooksul määrusega käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevusjuhendi juhul, kui see puudub või ei ole piisav või sellega ei ole ühinenud kõik meediateenuse osutajad“.

Palun kujundage muudatusettepaneku kohta oma seiskoht ja edastage see kultuurikomisjonile hiljemalt 30. aprillil 2013.

Lugupidamisega

Urmas Klaas
Kultuurikomisjoni esimees

Angelika Berg 6316483
angelika.berg@riigikogu.ee

Eesti Ringhäälingute Liidu (ERL) liikmed,

Lähtudes Meediateenuste seaduse ja Euroopa Parlamendi ja Nõukogu Audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi mõttest, kinnitame käesolevaga tegevusjuhendi

„Vastutustundlik reklaamipoliitika lastesaadetes“

audiovisuaalsete äriteadete edastamiseks lastesaadetes.

1. Allakirjutanud usuvad, et keegi ei tea laste vajadusi paremini kui nende vanemad, sealhulgas toidu osas. Lapsevanemate õigus suunata oma laste tarbimisvalikute kujunemist saab olla realiseeritud juhul, kui lapsed on võimalikult vabad sellise reklaami otsesest mõjuväljast. Seda ei saa lapsevanemad kontrollida – küll aga on see meile jõukohane.
2. Käesolev dokument lähtub eeldusest, et mistahes toidu liigtarbimine ei ole lastele soovitatav. ERL soovib säästa alaealisi toiduainete liigsest tarbimisest. Seetõttu soovime kindlustada, et toitu ja toitaineid puudutavate audiovisuaalsete äriteadete sisu ja vorm oleksid korrektsed.
3. Eeltoodust lähtuvalt loobuvad ERL-i liikmed lapsi (lähtudes Euroopa Liidu sarnastest eneseregulatiivsetest praktikatest peame silmas kõiki alla 12-aastaseid lapsi) toidu liigsele tarbimisele kutsuvate või muus mõttes lastesaadetes (kus enam kui 50% vaatajaist on alla 12-aastased) mittesobivate audiovisuaalsete äriteadete edastamisest.
4. Samuti kinnitame, et lastesaadete vahel edastatavad äriteated („reklaam“) ei tohi julgustada ega aktsepteerida valesid toitumisharjumusi ega propageerida ebatervislikke eluviise; ei tohi üles kutsuda üleliigsele toidutarbimisele; ei tohi kasutada sooduspakkumisi vastutustundetult; ei tohi kasutada *high pressure* või *hard sell* müügi-tehnikaid; ei tohi kasutada kaubamärgiga kaitstud tegelasi või laste hulgas populaarseid avaliku elu tegelasi; ei tohi olla eksitav või kaheti mõistetav kirjeldades toote toiteväärtust.

Käesoleva hea tava juhisega ühinemine on vabatahtlik, tegu on eneseregulatsiooniga, mille peamine eesmärk on kaitsta lapsi ja nende tervist. Lisaks anname kindlustunnet tarbijale, reageerides kiirelt nende võimalikele märkustele ja kaebustele.

Kõik allakirjutanud võtavad eesmärgiks jõuda selle lubaduse täitmiseni 1. jaanuariks 2012.

Lastesaadete ajal edastatavate äriteadete tegevusjuhendi järgimist kontrollib vajadusel ERL-i juures tegutsev Nõukogu, kelle poole saab tegevusjuhendi eiramise kahtluse korral pöörduda. Nõukogu koosneb ringhäälinguorganisatsioonide esindajatest ja vähemalt ühest sõltumatust eksperdist.

Nõukogu kohustub andma pöördumisele vastuse hiljemalt 2 nädala jooksul alates kaebuse laekumise kuupäevast.

Nõukogu kontakt:

postiaadress: Ülemiste tee 3a, Tallinn 11415

e-mail: erl@online.ee

telefon: 5150229

Eneseregulatsiooniga on ühinenud kõik ERL-i liikmed

Vastu võetud Eesti Ringhäälingute Liidu üldkoosoleku otsusega
23. septembril 2011.a. Tallinnas